

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

اقتصاد ایران بعد از چهار دهه (در قیاس با اقتصادهای منتخب)

اگرچه اقتصاد ایران طی ۴۰ سال گذشته در برخی حوزه‌ها به دستاوردهایی نائل شده است، اما طی همین مدت اغلب اقتصادهای جهان نیز پیشرفت‌های شگرفی داشته‌اند، لذا برای ارزیابی دقیق‌تر تحولات چهار دهه اخیر اقتصاد ایران بهتر است در یک مقیاس بزرگتر، به مقایسه وضعیت ایران با سایر کشورهای هم تراز از حیث سطح توسعه یافتگی پرداخته شود.

بررسی برخی از متغیرهای اقتصادی نشان می‌دهد میزان و سرعت پیشرفت در بعضی اقتصادها به مراتب بزرگتر و بیشتر از ایران بوده است که نیاز به تامل جدی در نحوه‌گزینش، اولویت‌دهی و اجرای سیاست‌های اقتصادی و اصلاحات ساختاری در این بازه دارد.

تولید ناخالص داخلی (میلیارد دلار)

نسبت تغییرات	۲۰۱۸	۱۹۸۰	
۱۳,۲	۳۴۷	۲۶	مالزی
۷,۴	۷۱۴	۹۷	ترکیه
۴,۶	۴۳۰	۹۴	ایران
۱۰,۱	۱,۰۰۵	۹۹	اندونزی

منبع: IMF

در سال ۱۹۸۰، تولید ناخالص داخلی ایران تقریباً مشابه کشورهای ترکیه و اندونزی بوده؛ اکنون پس از قریب به ۴۰ سال، در سال ۲۰۱۸، تولید ناخالص داخلی ایران با فاصله معناداری از کشورهای ترکیه و اندونزی پایین تر است!

طی حدود ۴۰ سال، تولید ناخالص داخلی کشور مالزی تقریباً ۱۳ برابر شده؛ در حالی که تولید ناخالص داخلی ایران صرفاً حدود ۵ برابر افزایش داشته است!

در فاصله نزدیک به چهل سال گذشته، تولید ناخالص داخلی حقیقی ایران ۲ برابر شده در حالی که همین رقم برای ترکیه ۵,۶ برابر، برای اندونزی ۷,۲ برابر، برای مالزی، ۸,۳ برابر، برای جمهوری کره ۹,۸ برابر و برای چین ۳۲ برابر شده است.

سرانه تولید ناخالص داخلی (هزار دلار)

نسبت تغییرات	۲۰۱۸	۱۹۸۰	
۵,۶	۱۰,۷	۱,۹	مالزی
۴	۸,۷۲	۲,۱۷	ترکیه
۲,۲	۵,۲۲	۲,۳۸	ایران
۵,۶	۳,۷۹	۰,۶۷	اندونزی

منبع: IMF

در سال ۱۹۸۰، سرانه تولید ناخالص داخلی ایران بر اساس قیمت‌های جاری از کشورهای مالزی و ترکیه بالاتر بوده است؛ پس از قریب ۴۰ سال، در سال ۲۰۱۸، سرانه تولید ناخالص داخلی ایران علی‌رغم افزایش ۲ برابری، با فاصله نسبتاً زیادی، از کشورهای مالزی و ترکیه پایین‌تر است!

سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت سال ۲۰۱۰ بر اساس پول ملی

۲۰۱۸	۱۹۸۰		
۳۰,۹	۴,۳	میلیون وون	کره
۲۱,۴	۶,۹	هزار لیر	ترکیه
۸۳	۶۹,۳	میلیون تومان	ایران
۶۰,۸	۲,۷	هزار یوان	چین

منبع: IMF

در سال ۲۰۱۸، سرانه تولید ناخالص داخلی چین، کره و ترکیه نسبت به سال ۱۹۸۰، به ترتیب حدود ۲۲,۵ برابر، ۳ برابر، ۷,۲ برابر شده؛ در حالی که سرانه تولید ناخالص داخلی ایران طی مدت مذکور تنها ۱,۲ برابر شده است.

ارزش افزوده صنعت (ساخت) به قیمت ثابت ۲۰۱۰، میلیارد دلار

نسبت تغییرات	۲۰۱۷	۱۹۷۷	
۲۴,۳	۳۸۷	۱۵,۹	کره جنوبی
۱۷,۵	۸۳,۷۶	۴,۷۹	مالزی
۷,۲	۶۹,۳	۹,۶۸	ایران
۱۶,۸	۲۳۱,۳	۱۳,۷۶	اندونزی

منبع: WB

در سال ۱۹۷۷، ارزش افزوده صنعت ساخت مالزی حدود ۴,۸ میلیارد دلار بوده که در سال ۲۰۱۷ با افزایش ۱۷,۵ برابری به حدود ۸۴ میلیارد دلار رسیده است. این در حالی است که ارزش افزوده صنعت ساخت ایران از حدود ۹,۷ میلیارد دلار (۳ میلیارد دلار بیشتر از مالزی) در سال ۱۹۷۷ به حدود ۶۹,۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷ (۱۳ میلیارد دلار کمتر از مالزی) رسیده است.

مقایسه کردی بی سال ۲۰۱۸ (۱۸ مقیم کردی در سال ۲۰۱۸) (۱۸ مقیم کردی در سال ۲۰۱۸)

ارزش صادرات کالایی (میلیارد دلار)

نسبت تغییرات	۲۰۱۷	۱۹۸۰	
۱۶,۸	۲۱۷,۸	۱۲,۹	مالزی
۵۳,۹	۱۵۷	۲,۹	ترکیه
۷,۴	۹۱	۱۲,۳	ایران

منبع: WTO

در سال ۱۹۸۰، ارزش صادرات کالایی دو کشور مالزی و ایران تقریباً برابر بوده ولی بعد از گذشت نزدیک به ۴۰ سال، صادرات کالایی مالزی تقریباً ۲,۴ برابر صادرات کالایی ایران شده است.

صادرات کالا و خدمات (میلیارد دلار)

نسبت تغییرات	۲۰۱۷	۱۹۷۷	
۶۶,۲	۶۵۹,۶	۹,۹۶	کره
۳۴,۰	۲۲۴,۷	۶,۶	مالزی
۹۴,۳	۲۱۱,۲	۲,۲۴	ترکیه
۴,۶	۱۱۳,۲	۲۴,۸	ایران
۱۹,۲	۲۰۶,۸	۱۰,۷۶	اندونزی
۴۰,۵	۴۳۵,۸	۱۰,۷۶	مکزیک

منبع: WB

در سال ۱۹۷۷، صادرات کالا و خدمات ایران با ارزش نزدیک به ۲۵ میلیارد دلار به مراتب بیشتر از کل صادرات کالا و خدمات کشورهای ترکیه، مالزی، کره، اندونزی و مکزیک بوده ولی در سال ۲۰۱۷، صادرات آن از همه این کشورها کمتر شده است.

ارزش صادرات صنعتی (میلیون دلار)

نسبت تغییرات	۲۰۱۷	۱۹۸۰	
۱۵۳,۹	۱۲۰,۳۴۰	۷۸۲	ترکیه
۴۷,۷	۱۹,۰۹۸	۴۰۰	ایران
۱۴۱,۵	۷۰,۶۶۲	۴۹۹,۲	اندونزی

منبع: WTO

صادرات صنعتی ایران و اندونزی در سال ۱۹۸۰ کمتر از ۵۰۰ میلیون دلار بوده ولی در سال ۲۰۱۷، اندونزی با افزایش ۱۴۱ برابری به صادرات ۷۱ میلیارد دلاری در بخش صنعت دست یافت؛ در حالی که صادرات صنعتی ایران کمتر از ۲۰ میلیارد دلار بوده است.

نرخ تورم (درصد)

۲۰۱۸	۱۹۸۰	
۳,۷۸	۱۷,۴	جهان
۲۹,۵	۲۰,۶۳	ایران
۵	۲۶,۷	کشورهای نوظهور و در حال توسعه
۱,۹	۲۸,۷	کره
۳,۸	۱۸	اندونزی
۱۱,۱۴	۱۱۰,۶	ترکیه

منبع: IMF

طی چهار دهه گذشته، اقتصادهای جهان اقدامات موثری را در زمینه کاهش نرخ تورم انجام دادند؛ به نحوی که میانگین نرخ تورم جهان از ۱۷,۴ درصد به ۳,۸ درصد و میانگین نرخ تورم کشورهای نوظهور و در حال توسعه از ۲۷ درصد به ۵ درصد کاهش پیدا کرده است، ولی نرخ تورم ایران با وجود اینکه در برخی مقاطع کوتاه تک رقمی شده، همچنان در فهرست محدود کشورهای با نرخ تورم بالا و دو رقمی قرار دارد.

نرخ تورم جهانی در دهه گذشته

در حالی که نرخ تورم جهانی در دهه گذشته

در حالی که نرخ تورم جهانی در دهه گذشته